

Outi-Kristiina Kaskinen

Uusi Suomi – New Finland

**Suomalaisasutusta Kanadan
preerialla vuodesta 1888**

**Artikkeli on julkaistu myös
Siirtolaisuus-Migration -lehdessä 3/99 (s. 4-11).**

Siirtolaisuusinstituutti – Migrationsinstitutet

Turku – Åbo 1999

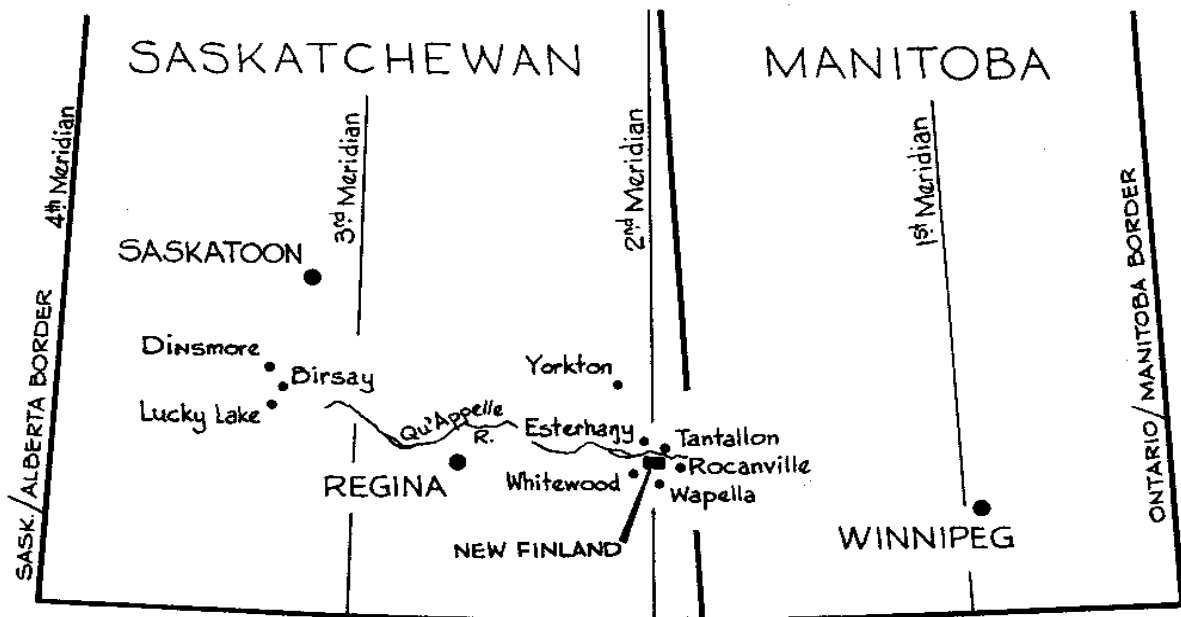
<http://www.migrationinstitute.fi>

Uusi Suomi – New Finland

Suomalaisasutusta Kanadan preerialla vuodesta 1888

Uusi Suomi eli New Finland on suomalaissiirtolaisten vuonna 1888 perustama alue Kanadassa Saskatchewanin kaakkoisosassa lähellä Manitoban rajaa. Alueelle muutti Suomesta 249 aikuista ja 100 alle 18-vuotiasta lasta vuosien 1888 ja 1933 välisenä aikana. Noin 16 km kertaan 16 km kokoisesta Uuden Suomen alueesta ei muodostunut hallinnollista yksikköä, eikä se esiinny millään nykyaikaisella kartalla. Näin ollen Uudella Suomella ei myöskään ole tarkkoja rajoja.

Alueen historiikissa kerrotaan, että uusisuomalaiset kuitenkin tietävät, missä menevät rajat Uuden Suomen ja "muun maailman välillä" (Life in the New... 1982:1). Matkaajalle Uudesta Suomesta kertoo Trans Canada Highwayltä lähtevän tien viitta: New Finland Road. Kyseinen suora soratie ohittaa noin 15 kilometrin päässä päätiestä Uuden Suomen kirkon jatkuen edelleen pohjoiseen Uuden Suomen hautausmaiden ohi. Uutta Suomea lähinnä sijaitsevat kaupungit ovat noin 25 kilometriä lounaaseen sijaitseva Whitewood ja saman matkan päässä idässä sijaitseva Rocanville.

Vuonna 1995 alueella asui 60 aikuista ja 17 alle 16-vuotiasta lasta. Lisäksi läheisiin kaupunkeihin on muuttanut Uudesta Suomesta etenkin iäkästä väkeä. Nämä 50 aikuista kaupunkilaista mieltävät itsensä yhä uusisuomalaisiksi ja käyvät alueen kirkossa jumalanpalveluksissa sekä osallistuvat muuhun yhteistoimintaan.

Artikkeli perustuu Uudessa Suomessa kesällä 1995 pro gradua varten suoritettuun tutkimukseen. Syvähaastattelut ja lomakekyselyt olivat tärkeää materiaalia työssä. Lisäksi käytettiin mm. valokuvia pohdittaessa esimerkiksi sitä, miten suomalainen perinne näkyy rakennuksissa, ja eri ikäisiä maanomistuskarttoja eli plot bookeja selvittäessä suomalaisasutuksen laajuutta. Tärkeä lähde oli myös uusisuomalaisten itsensä kokoama historiikki \"Life in the New Finland Woods\" (1982), joka sisältää kaikkien alueella

asuneiden pienimuotoiset elämäkerrat. Elämäkerta-aineisto mahdollisti esimerkiksi läh-
töaluekartoitukset. Myös Pertti Virtarannan Uudesta Suomesta kirjoittamat artikkelit
(1982; 1996) auttoivat osaltaan tutkimusta ja kenttätutkimuksen etukäteissuunnittelua.
Tässä artikkelissa keskitytään tarkastelemaan Uuden Suomen muodostumista ja kehi-
tystä alueen 110-vuotisen historian aikana. Lisäksi kerrotaan lyhyesti suomalaisen kult-
tuuriperinteen säilymisestä alueella.

Suomalaissiirtolaisuus Uuteen Suomeen

Uuden Suomen syntymisen taustalla vaikutti Kanadan hallituksen päätös preeria-alueen asuttamisesta ja homestead-ohjelman käynnistämisestä. Edullinen maa houkutteli paikalle ensimmäiset suomalaiset, joiden keskuudessa syntyi idea alueesta, jolla asuisi pääosin suomalaista väestöä. Tällainen suomalaisuuden saareke onnistuessaan helpottaisi suomalaisten sopeutumista uuteen ympäristöön ja toisi elämään tiettyä turvallisuuden tunnetta tutun kielen, tapojen ja ihmisten muodossa.

Uuteen Suomeen muutto oli suurimmillaan viime vuosisadan lopussa, ennen Kanadaan suuntautunutta suurta muuttoaaltoa. Uuden Suomen ensimmäinen asukas, kerimäkeläinen David (Taavetti) Kautonen, rekisteröi maapalstansa vuonna 1888. Häntä seurasivat vuonna 1890 J. K. Lauttamus Kauhavalta vaimonsa Sanna Liisan ja neljän lapsensa kanssa. Kirjeet kotimaahan ja Kanadan sekä Yhdysvaltojen suomalaisille levittivät tietoa alueen mahdollisuuksista ja Uusi Suomi alkoi laajentua. Kaikkiaan alueelle muutti vuosien 1888 ja 1933 välisenä aikana Suomesta 249 aikuista ja 100 alle 18-vuotiasta lasta. Vuoden 1915 jälkeen muuttajia oli vain muutama vuodessa, kun esimerkiksi huippuvuonna 1895 uusia aikuisia asukkaita muutti 25. Parhaimmillaan alueella asui noin 650 suomalaista ja heidän jälkeläistään.

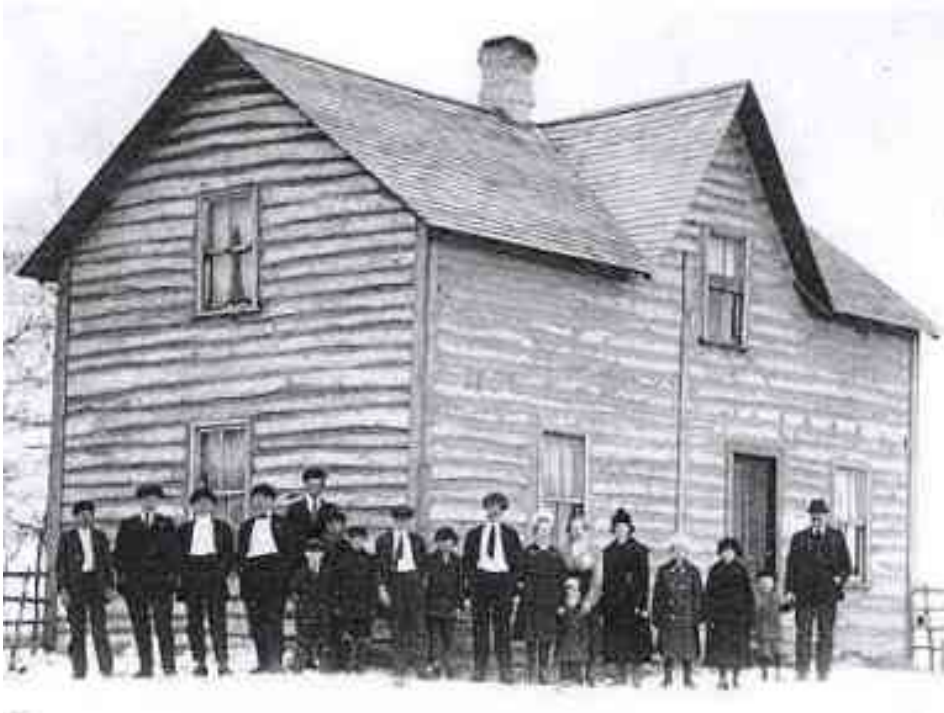

Yllä Uuden Suomen vanha hautausmaa (perustettu vuonna 1902). Taustalla Kautosenmäki. Vasemmalla Uuden Suomen ensimmäisen asukkaan, David Kautosen hautakivi uudella hautausmaalla.

Lasten suuri määrä kertoo, että alue houkutteli etenkin perheitä. Lähes ilmainen maa mahdollisti itsenäisen toimeentulon ja perheiden yhdessä pysymisen. Erikokoisia perheitä muutti alueelle 83, kun yksittäisiä muuttajia oli 76, joista 22 naisia (Life in the New... 1982). Valtaosa muuttajista oli lähtöisin Etelä-Pohjanmaalta, mutta vain alle neljännes muutti Uuteen Suomeen suoraan Suomesta. Tavallisia välietappeja olivat muut Pohjois-Amerikan suomalaisalueet etenkin Michiganissa ja Ontariossa.

Liikkuessaan muualla, esimerkiksi metsätöissä, uusisuomalaiset levittivät sanaa preerian suomalaisyhteisöstä. Näin tieto levisi myös henkilökohtaisten kontaktien kautta. Vuonna 1904 Uudessa Suomessa syntynyt Susanna Sippola kertoo (1995) vanhempiensa John ja Liisa Katajamäen muuttopäätöksestä vuonna 1903: "Famili lisääntyi ja isä väsyi siellä mainissa, Ishpeming rautamainissa... ja se isä ei tykänny siel olla ku oli niin pieni palkka ja... ja se niin sitte teki lupauksen, että hän lähtöö niin kauas, ettei maininki enää kuulu. Ja siellä oli sitten joku semmonen siellä Ishpemingissä... tuli sinne joku, joku mies ja se rupes esittämään, että tulloo Kanataan, että sieltä saa niin paljon maata niin ku 165 eekkeriä ja se sitte niin... se sitte niin lähti kattomaan. Sehän olikin se... (agentti) mikä se ensimmäinen asukas olikaan? (Kautonen) Se oli siellä sellaisena agenttina tulluki. Ja se (isä) tuli kai tänne kattomaan ja se löytyi sitten yhden paikan ku sieltä isäntä muutti... ne muutti Mississippiin Amerikan puolelle takas. Ja se osti siltä sitte niin sen maan ja siin oli tupa ja siin oli joku elukka, mutta hevoset se vissiin osti... kaksi hevosta."

Kaikki eivät tietenkään jääneet Uuteen Suomeen, vaan lähtivät etsimään mahdollisesti parempia oloja muualta. Yli 18-vuotiaana Suomesta muuttaneista 67 muutti pois Uudesta Suomesta (luvussa eivät ole mukana lähikaupunkeihin muuttaneet). Takaisin Suomeen näistä palasi 16. Suosittuja muuttokohteita uusisuomalaisen ja heidän jälkeläistensä keskuudessa ovat olleet muut suomalaisalueet, kuten Thunder Bay, Sudbury, Vancouver ja Sointula. (Life in the New... 1982: 103-303).

Lauttamuksen 1900-luvun alussa rakennettu talo Uudessa Suomessa.

Autoitunut Fred Nordlundin pulpettikattoinen savella päällystetty talo.

Uuden Suomen uudisasutus perustui vuonna 1872 aloitettuun township and range -järjestelmään, jonka mukaan maat jaettiin asutusta varten ensin kooltaan 6 kertaa 6

mailia oleviin ruutuihin eli townshipeihin. Nämä alueet jaettiin edelleen 36:een yhtä suureen noin 260 hehtaarin kokoiseen ruutuun. Koska asutuksen alkuaikoina tätä pidettiin liian suurena tilakokona, jaettiin nämä neliöt vielä neljään yhtä suureen osaan eli varttiin (vrt. maanomistuskartat). Näin tilakooksi muodostui noin 64 hehtaaria (Friesen 1987: 182-183).

Suomalaiset uudisasukkaat hankkivat aluksi omistukseensa "vartin". Alueen kasvillisuus on luontaisesti tiheää, mikä hankaloitti uudisraivausta, mutta puusta saatiin rakennusainetta ja polttopuuta sekä omiin tarpeisiin että myyntiin. Vuosien kuluessa ja koneellistumisen lisääntyessä tilakoot alkoivat kasvaa. Vuonna 1995 keskimääräinen tilakoko Uudessa Suomessa oli noin 215 hehtaaria Saskatchewanin keskimääräisen tilakoon ollessa 442 hehtaaria. Koko suomalaisasutuksen ajan maataloustuotanto on säilynyt alueen tärkeimpänä elinkeinona noudatellen preeriammaakunnille tyypillistä linjaa. Vehnä on perinteisesti ollut tärkein viljakasvi, mutta viime vuosikymmeninä öljykasvien merkitys on lisääntynyt. Muita tärkeitä maataloustuotteita ovat kaura, ohra, pellava ja heinä. Lisäksi suomalaisalueella on muutamia suuria karjatiloja.

Uuden Suomen kehityksen kokonaiskuva

Alueiden roolien muuttuminen ja uusiutuminen ovat osa historiallista prosessia, jonka alaisina kaikki aluejärjestelmät ovat. Anssi Paasin (Paasi 1986, sit. Rannikko 1996; Paasi 1991 a: 234) kehittämässä alueiden institutionalisoitumisteoriassa on kysymys prosessista, jonka tuloksena alueista muodostuu aluejärjestelmän osia. Teoriassaan Paasi erottaa neljä vaihetta, jotka voivat olla samanaikaisia tai niiden järjestys voi vaihdella: 1) Territoriaalinen rajautuminen, jolloin alue (esimerkiksi kylä) rajautuu omaksi, muista alueista erottuvaksi yksikökseen. 2) Symbolinen hahmottuminen, jossa kehittyvät alueita luonnehtivat merkit ja symbolit. 3) Instituutioiden muodostuminen, jolloin syntyvät alueeseen kytkeytyvät yhteiskunnalliset instituutiot ja organisaatiot. 4) Alueen roolin vakiintuminen, jolloin alueelle on muodostunut selkeä identiteetti muiden alueiden joukossa.

Yhteiskunnallisesta kehityksestä voi olla seurauksena, että alue katoaa. Tällöin puhutaan deinstitutionalisoinnista, joka tarkoittaa vanhojen rakenteiden korvautumista uusilla, uuteen aluejärjestelmään liittyvillä käytännöillä. Korvautuminen ei välttämättä ole täydellistä, vaan osa alueen vanhoista symboleista ja instituutioista voi jäädä elämään myös uudessa tilanteessa eräänlaisina muistomerkkeinä alueen aiemmasta identiteetistä. (Riikonen 1995: 29, 90-91).

Uuden Suomen territoriaalinen eli alueellinen hahmottuminen oli pitkälinen prosessi, joka alkoi ensimmäisten siirtolaisten saavuttua alueelle vuonna 1888. Alueen rajojen voidaan sanoa vakiintuneen 1950-luvulla, mutta niistä ei koskaan tullut luonteeltaan fyysisiä tai virallisia, vaan ne esiintyivät vain asukkaiden mielissä. Uuden Suomen rajojen muodostuminen oli yhteydessä alueelle suuntautuneeseen muuttoliikkeeseen, toisen siirtolaissukupolven mahdolliseen jäämiseen alueelle ja taloudellisiin mahdollisuuksiin hankkia lisää maata omistukseen. Näin alueen rajat muodostuivat etnisen alkuperän, suomalaisuuden, mukaan. Kuitenkaan yksinomaan suomalaisuus ei ole toiminut liittäjä-

nä Uuteen Suomeen. Jos suomalaisessa omistuksessa sijaitseva alue sijaitsee kaukana yhtenäisestä suomalaisalueesta, se ei kuulu Uuteen Suomeen.

Uuden Suomen asutuksessa voidaan erottaa kolme vaihetta: 1) Kokoontuminen eli suomalaisten asettuminen alueelle vuosina 1888-1933. 2) Vakiintuminen 1930-1950-luvuilla, jolloin perusasutus oli muodostunut, eikä uusia siirtolaisia enää muuttanut alueelle. 3) Hajaantuminen, jolloin väestömäärä alkoi nopeasti laskea. Tämä vaihe alkoi 1960-luvun alussa.

Huhtalan päärakennus Uudessa Suomessa vuosina 1919 ja 1995.

Uuden Suomen territoriaalinen kehitys voidaan nähdä väestömäärän tavoin kolmivaiheisena prosessina: 1) Alueen kasvu 1888- n. 1950. Tänä aikana suomalaiset hankkivat omistukseensa uusia maa-aloja ja kasvattivat Uuden Suomen pinta-alaa. 2) Alueellinen vakiintuminen n. 1950- n. 1985. Suomalaista alkuperää olevien asuttama alue säilyi vakiintuneena, vaikka väestömäärä alkoi jo vähentyä. Väestömäärän vähentymisen seura-

uksena monet Uuden Suomen tiloista ja taloista autioituivat. Koneellistumisesta oli kuitenkin seurauksena tilakokojen kasvu, minkä ansiosta alueella viljelyä jatkaneet hankkivat viljelyn lopettaneiden maat haltuunsa. 3) Alueen supistuminen noin vuodesta 1985 alkaen. 1980-luvulla suomalaisomistuksia siirtyi muille maanomistajille etenkin Uuden Suomen koillisosista. 1990-luvulla suomalaisasutuksen keskelle on tullut joitakin maanomistajia muista etnisistä ryhmistä. Heidän vaimonsa ovat kuitenkin alkuperältään suomalaisia. Lisäksi alkuperäisasukkaat ovat ostaneet maita suomalaisilta. Tulevaisuudessa suomalaista alkuperää olevien omistukset todennäköisesti tulevat vähenemään ja tietoisuus vanhoista etnisistä aluerajoista unohtuu. Alueen etniset rajat säilyvät sitä pidempään, mitä kauemmin mautiloille löytyy jatkajia omasta perheestä, tai ainakin suomalaisten keskuudesta. Uudessa Suomessa oli vuonna 1995 vielä kahdeksan \"varttia\", jotka olivat edelleen saman suvun omistuksessa kuin vuonna 1900.

Uudessa Suomessa ei koskaan tapahtunut hallinnollisten instituutioiden muodostumista ja sitä kautta hallinnollisen aseman vakiintumista. Muita instituutioita alueelle sitä vastoin muodostui erittäin nopeasti. Jo vuonna 1896 perustettiin Uuden Suomen koulu. Seurakunta oli perustettu muutamaa vuotta aiemmin. Alueen kannalta tärkeitä olivat myös herännäisseurakunnat, erilaiset yhdistykset, postit ja kaupat. Instituutioiden toiminta jatkui melko laajana 1960-luvulle, jonka jälkeen institutionaaliset rakenteet alkoivat korvautua uusilla.

Uuden Suomen symbolinen hahmottuminen alkoi välittömästi ensimmäisten suomalaisten muutettua alueelle. Aluetta ryhdyttiin kutsumaan Uudeksi Suomeksi eli New Finlandiksi. Nimi auttoi houkuttelemaan alueelle uusia suomalaissiirtolaisia. Se ei koskaan kuitenkaan vakiintunut virallisilla kartoilla esiintyväksi, vaikka sen merkitys on edelleen suuri. Nimen ohella Pyhän Johanneksen kirkkorakennus vakiintui yhteisön symboliksi. Se kuvaa luterilaisen uskonnon tärkeää asemaa suomalaisten keskuudessa. Myös yhteisön kahta hautausmaata voidaan pitää symbolisesti tärkeinä. Paitsi että niiden nimissä esiintyy alueen nimi, ne on pyritty pitämään ainoastaan suomalaista alkuperää olevien asukkaiden viimeisinä leposijoina.

Alueen roolin vakiintuminen kuvastaa kullekin ajalle ominaista alueen roolia. Se puolestaan voidaan ymmärtää alueen identiteettinä (Paasi 1991 b: 243-347, sit. Riikonen 1995: 91). Uuden Suomen rooli vakiintui jo ennen sen rajojen vakiintumista. Siitä tuli tietoisien toiminnan tuloksena suomalainen alue, jossa suomen kielen asema oli erittäin vahva. Suomen kieli ja Suomesta tuotu kulttuuriperinne olivat asiat, joilla Uusi Suomi erottui muista alueista. Alueen selkeä identiteetti vahvistui myös asukkaiden henkilökohtaista identiteettiä suomalaisina.

Vanhojen etnisten rajojen pysyvyydestä nykyään kertoo myös, että Uudesta Suomesta kaakkoon sijaitsevaa Barish Laken aluetta pidetään edelleen juutalaisalueena, vaikka alueella ei enää asu juutalaisia. Edes suomalaista alkuperää olevan Roy Sippolan maanomistukset kyseisellä alueella eivät ole muuttaneet suomalaisten mielikuvaa juutalaisalueesta.

Niin väestön väheneminen ja siihen liittyvä palveluiden lopettaminen kuin suomen kielen vähittäinen katoaminen aiheutuivat yhteiskunnallisista muutoksista. Maatalouden koneellistuminen ja väestön liikkuvuuden lisääntyminen johtivat maaseutuväestön vähenemiseen. Maalta muutto kiihtyi 1960-luvulla Uudesta Suomesta samoin kuin monilta muiltakin alueilta. Käyttäjäkunnan supistuessa maaseudun palvelutkin alkoivat vähen-

tyä. Uuden Suomen deinstitutionalisointiprosessi kosketti ensimmäisenä juuri alueella toimineita instituutioita. Uudet instituutiot sijaitsivat kuntakeskuksissa, Whitewoodissa ja Rocanvillessä. Palveluiden siirtyessä näihin kaupunkeihin Uusi Suomi jakaantui toiminnallisesti kahteen alueeseen kuntarajojen mukaan. Hallinnollisesta kahtiajakautumisesta huolimatta Uusi Suomi on pystynyt toistaiseksi säilyttämään territoriaalisen muotonsa eli vakiinnuttamaan 1950-luvun etnisyyteen perustuvat rajansa asukkaiden mielissä, joten nykyään rajat ovat enemmän sidoksissa perinteiseen suomalaisalueeseen kuin etniseen yhteisöön.

Uuden Suomen kirkko. Kirkko sijaitsi vuoteen 1934 asti Uuden Suomen pohjoisosassa, josta se kahtiasahattuna siirrettiin noin 4,5 kilometriä etelään. Kirkon siirron syyksi ilmoitetaan usein asutuksen painopisteen siirtyminen etelään, mutta suurempana syynä kirkon siirtoon olivat riidat eri seurakuntien välillä. Kirkon siirto muutti sen sijainnin lähemmäs Uuden Suomen eteläreunaa kuin keskelle. (Kuva kirjoittajan)

Vanhoista instituutioista nykyaikaan on selvinnyt Pyhän Johanneksen seurakunta, joka edelleen yhdistää paikalliset asukkaat. Seurakunnan toiminta myös kokoaa yhteen Uudesta Suomesta lähikaupunkeihin muuttaneet. Näyttää siltä, että seurakunnan toiminta vahvistui väkimäärän vähetessä. Siitä tuli yhteisöä koossapitävä voima. Yhteisön merkityksen tärkeys näkyy lisäksi siinä, että kaupungeissakin etsiydytään asumaan lähelle muita suomalaisia. Esimerkiksi Rocanvillessä saman kadun varrella asuvat vieretysten Alli ja Art Knuttila, Harold Polvi sekä Robert Salo.

Suomalaisperinteet kokoavat yhä

Uuden Suomen identiteetin perustana on ollut suomalaisuus, joka on ilmennyt tavoissa, uskonnossa ja suomen kielenä. Uudessa Suomessa on vierailut ainakin kolme kielen

tutkijaryhmää. He kaikki tulivat tulokseen, että suomen kieli on alueella säilynyt suhteellisen puhtaana. (Life in the New... 1982: 1). Esimerkiksi Susanna Sippola (1995) kertoo: "En minä oikein enklantia osaakaan. Enklannin kielinen koulu... Eihän me koulus ollu ku kesäaikana ku... ku piti kävellen kulkia kouluhun ja eihän sinne talvella menty. Se oli vaan kesällä, alkas niin... oli vissiin huhtikuus ja se sitte syksyllä loppu koko varahin." Kielen vaikutus identiteetin ylläpitäjänä on kuitenkin heikentynyt jatkuvasti. Suomen kielen käyttö alkoi vähentyä 1940- ja 1950-lukujen taitteessa, jolloin suomen kielen käyttö esimerkiksi jumalanpalveluksissa ja pyhäkoulussa loppui sekä yleinen liikkuvuus lisääntyi. Kolmas sukupolvi oppi vielä suomen kielen, mutta lisääntyneet avioliitot "kielisten" kanssa vähensivät suomen kielen käyttöä.

Toisen sukupolven osalta yli puolet avioliitoista solmittiin yhteisön sisällä, mutta kolmannen sukupolven osalta yhteisön sisällä solmitut avioliitot muodostivat enää pienen ryhmän. Kuitenkin kolmas sukupolvikin solmi yli 20 avioliittoa suomalaisyhteisön sisällä. Neljännelle sukupolvelle suomen kielen taito ei enää siirtynyt ja etnisyyden merkitys avioliiton osalta katosi. Alueella nyt asuvat 50-60-vuotiaat ovat viimeisiä, jotka pitävät yllä suomen kieltä. Todennäköistä on, että 20 vuodessa suomen kieli katoaa alueelta kokonaan, koska suomen kielen käyttömahdollisuudet vähenevät sitä puhuvien määrän jatkuvasti pienentyessä.

Vuonna 1995 Uudessa Suomessa oli 60 asukasta, joista suomea puhui 35. Lisäksi lähi-alueen kaupungeissa asui 33 suomenkielistä entistä uusisuomalaista (Denet. Haastattelu 1995). Suomen kielen arvostuksesta alueella kertoo vielä nykyäänkin suomenkielinen raamattupiiri, jumalanpalveluksissa veisattavat suomenkieliset virret, usein laulettu suomalaiset rallit, ahkerasti luetut suomenkieliset lehdet ja kirjat sekä 1990-luvun alussa järjestetyt ns. suomitunnit, jolloin kerran viikossa kokoonnuttiin yhdessä opiskelemaan suomea (Maki. Haastattelu 1995). Ainakin kahdeksan alueen perheistä käyttää edelleen suomea kotikielenään.

Suomalaiset perinteet katosivat ensin rakennustavoista, koska tarkoituksenmukaisuus ja ajankäyttö ratkaisivat rakennustavan valinnan. Perinteisistä suomalaisista rakennuksista säilyi sauna. Suomalaisvaikutteet ovat säilyneet myös mm. musiikissa, eräissä ruoissa, juhannuksen ja joulun vietossa sekä talkoina. On luonnollista, etteivät kulttuurin osa-alueet ole säilyneet muuttumattomina sataa vuotta. Nykyisten asukkaiden on vaikea välillä erottaa, onko jokin asia alunperin suomalainen vai jostakin muualta peräisin.

Alueen sijainti kaukana kaupungeista eristi suomalaiset omaksi yhteisökseen. Noin 25 kilometrin matka härän tai hevosen vetämällä vaunuilla oli pitkä ja hankala. Alue ei ainoastaan ollut eristyksissä lähimmistä kaupungeista, vaan osan vuodesta kulkeminen Uudessa Suomessakin oli hankalaa. Maantieteellisen sijainnin lisäksi suomen kieli toimi eristävänä tekijänä ja auttoi suomalaisen kulttuuriperinteen säilymistä. Yhteisön sisällä solmitut avioliitot edesauttoivat suomalaisuuden säilymistä. Uusisuomalaiset itse pitivät eräänä kulttuurin säilymistä edistävänä tekijänä suomalaisten nykyaikaan jatkunutta solidaarisuutta omiaan kohtaan. He ovat luottaneet toisiinsa enemmän kuin ulkopuolisiin, vaikka yhteisöä ovatkin koetelleet sisäiset ristiriidat mm. eri herännäisseurakuntien välillä.

Sisukkaasti suomalaisuutta

Uusi Suomi ei ole enää toiminnallinen paikallisyhteisö, mutta se on asukkaiden mielissä säilynyt identiteetiltään kokonaisuutena, jolla on rajat ja nimi. Etnisyyteen pohjautuvat rajat vakiintuivat 1950-luvun alussa. Asukkaiden mielissä rajat eivät ole muuttuneet, vaikka alueen reunoilla suomalaisomistukset ovat vähentyneet. Suomalaisasutuksen entisestään vähentyessä etnisyyteen perustuvat rajat todennäköisesti unohtuvat. Ennen pitkää Uudeksi Suomeksi mielletään enää kirkko lähiympäristöineen. Alueen rajojen merkityksen kadottua symbolinen yhteisyys tulee säilymään, koska monet alueen roolin kannalta tärkeät symbolit koetaan asukkaiden keskuudessa hyvin tärkeinä. Tällaisia ovat kirkko, hautausmaat, alueen nimi, Suomen lippu ja Uuden Suomen puku, joka suunniteltiin alueen 100-vuotisjuhliin käyttämällä mallina muinaissuomalaisia naistenpukuja. Puvun värit sininen, punainen ja valkoinen kuvaavat Suomea ja Kanadaa. New Finland -nimen säilyminen on turvattu mm. nimeämällä kirkolle johtava tie New Finland -tieksi. Perinteiden säilyttämistä varten on perustettu Uuden Suomen historiallinen- ja perinneyhdistys, jonka toiminnan ansiosta Uusi Suomi tulee säilymään dokumentoituna esimerkiksi historiikeissa.

Uuden Suomen 100-vuotisjuhliin vuonna 1988 Darlene Salo-Harrisonin kirjoittaman laulun sanat kertovat vuosikymmenien aikana aluetta kohdanneista muutoksista ja etnisen alkuperän sekä uskonnon tärkeydestä nykyisillekin asukkaille:

*A hundred years have come
A hundred years have gone
One hundred years so full
Of history and song
Our heritage so proud
Our heritage so strong
It's life in the New Finlands woods.*

*Before the turn of the Century
It was to the North West Territory
The settlers came from Finland a far
More than just a few.*

*In search of the homestead
"Free land" the cry
In search of peace and happiness
To a place so wooded
A place like home
The sticks, the stones, and the sky.*

*Sisu and stamina
Courage and strenght
Cleared the homesteads and
Planted the fields
Raised their families
Watched with pride As New Finland grew.*

*Through the roaring of the 20's
Dirty 30's too
The war of the world
Took boys to battle new
40's brought prosperity
And Peace throughout the world
And still New Finland grew.*

*In search of community
Here is the place
Where we found peace and happiness
A place so wooded
A place called home
The sticks, the stones, and the sky.*

*The 50's and 60's
Brought changes too.
On into the 70's
Would we make it through?
Here we're one hundred
And still going strong
God will bless New Finland.*

Kirjallisuus:

- Friesen, Gerald 1987:** The Canadian prairies. A History. 534 s. University of Toronto Press, Toronto.
- Life in the New Finland Woods 1982:** Mattson Schelstraete, Nancy (toim.). 308 s. The New Finland Historical and Heritage Society, Rocanville, Sask. Canada.
- Paasi, Anssi 1986:** The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and the constitution of regional identity. *Fennia* 164.
- Paasi, Anssi 1991 a:** Ympäristötutkimuksen kielestä ja sen metodologisista implikaatioista: teoriaa ja empiirisiä esimerkkejä. *Terra* 103: 3, 226-241.
- Paasi, Anssi 1991 b:** Deconstructing regions: notes on the scale of spatial life. *Environment and Planning A* 23, 239-256.
- Rannikko, Pertti 1996:** Onko Sivakkaa enää olemassa? Tutkimus yhteisöllisyyden muutoksesta. Teoksessa *Kyläläiset, kansalaiset. Tulkintoja Sivakasta ja Rasimäestä*, 21-51. Joensuun yliopiston Karjalan tutkimuslaitoksen julkaisuja No. 114. Joensuun yliopisto.
- Riikonen, Heikki 1995.** Sukupolvet ja alueellinen muutos. *Terra* 107:2, 88-100.
- Virtaranta, Pertti 1982.** Uusi Suomi - New Finland. Teoksessa Laaksonen, Pekka & Pertti Virtaranta (toim.): *Ulkosuomalaisia*, 57-82. Kalevalaseuran vuosikirja 62.
- Virtaranta, Pertti 1996.** Uusi Suomi - kylä preerian laidalla. Teoksessa Yli-Paavola, Jaakko (toim.): *Hauska tutustua. Amerikansuomalaisia tapaamassa*, 72-107. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Haastattelut:

- Denet, Elvie,** maanviljelijä. New Finland, Willowdale, Sask. 10.6.1995.
- Maki, Albert,** maanviljelijä. New Finland, Willowdale, Sask. 24.6. 1995.
- Sippola, Susanna,** eläkeläinen. Esterhazy, Sask. 10.6. 1995.

Artikkeli perustuu kirjoittajan (nimellä Outi-Kristiina Hännikäinen) tekemään pro gradu -tutkielmaan. Kaskinen valmistelee saman aiheen pohjalta lisensiaatintutkimustaan.